

FKT VARDI

" मेहनत + सातत्य = कार्यक्रम "

Join telegram - @fktvardi

Follow Instagram - @fktvardi

1 स्पष्टीकरण -

+ 3)मुंबई -

- भारताचे प्रवेशद्वार 20 व्या शतकात बांधले गेलेले एक महत्त्वाचे स्मारक आहे.
- भारताने प्रवेश आणि प्रवेशास अनुमती दिली.
- गेटवे ऑफ इंडिया दक्षिण मुंबईतील छत्रपती शिवाजी मार्गाच्या पूर्वेस अपोलो बंदर परिसरात असलेल्या वॉटरफ्रंटवर स्थित आहे आणि अरबी समुद्राकडे बघितले जाते.

2 स्पष्टीकरण -

+ 1)सहा

- राज्याचे एकूण सहा प्रशासकीय विभाग आहेत.
- मराठवाडा प्रशासकीय विभागाचे विभाजन करून लातूर हा नवीन प्रशासकीय विभाग निर्माण करण्याच्या हालचाली 2009 मध्ये होत होत्या.

3 स्पष्टीकरण -

+ 2)बासरी -

- हरिप्रसाद चौरसिया किंवा पंडित हरिप्रसाद चौरसिया (जन्म: 1 जुलै 1938 अलाहाबाद) हे प्रसिद्ध बासरीवादक आहेत.
- त्यांना भारत सरकारने 1992 मध्ये पद्मभूषण आणि 2000 मध्ये पद्मविभूषण देऊन सन्मानित केले होते.

4 स्पष्टीकरण -

+ 3)आंबेजोगाई (बीड) -

- मराठी भाषेचे आद्यकवी श्री. मुकुंदराज यांची समाधी अंबाजोगाई शहराच्या वायव्य दिशेस 5 कि. मी अंतरावर आहे.
- त्यांनी विवेकसिंधू हा मराठी भाषेतील आद्य ग्रंथ लिहला.

5 स्पष्टीकरण -

+ 3)आंबा -

- आंबा घाट हा रत्नागिरी जिल्ह्यात असलेला व रत्नागिरी आणि कोल्हापूर जिल्ह्यांना जोडणारा सह्याद्री पर्वतातील एक महत्त्वाचा डोंगरी रस्ता आहे.
- पूर्वी कोकणातून कोल्हापूर जाण्यासाठी पक्का रस्ता नव्हता.
- सह्याद्री पर्वतातून पायवाटांवरून कोल्हापूरकडे जात असत.
- ब्रिटिश राजवटीमध्ये आंबा गावातील एका गुराख्याने हा मार्ग शोधून काढला.

- ब्रिटिश इंजिनअरने या मार्गाची व्यवस्थित पाहणी करून या घाटातून रस्ता काढला.
- पण त्या गुराख्याला त्याबद्दल काहीही मोबदला मिळाला नाही, असे म्हणतात.
- आंबा गाव हे कोल्हापूर जिल्ह्यातील एक थंड हवेचे ठिकाण म्हणून ओळखले जाते.

6 स्पष्टीकरण -

+ 2)लोणेरे -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रज्ञान विद्यापीठ हे रायगड जिल्ह्यातील लोणेरे येथे असून ते राज्य सरकारच्या अख्यारित येते.

7 स्पष्टीकरण -

+ 2)नाग -

- नाग याच नदीवर नागपूर शहर वसले आहे.
- दिल्लीचे नागरीकरण पाहून 18 व्या शतकात गोंड राजा बख्त बुलंद शाहने आपली राजधानी देवगड (मध्यप्रदेश), छिंदवाडा जिल्ह्यातून वेगळी काढून, नाग नदीच्या काठावर राजधानी म्हणून नागपूर शहर वसवले.
- हा तलाव नागपुरातील तेलंगखेडी सोनगाव मार्गावर आहे.

8 स्पष्टीकरण -

+ 3)1000 कि. ग्रॅ -

- एक मेट्रिक टन म्हणजे 1000 किलो वजन किंवा एक घान मीटर पाण्याचे वजन.
- एक ग्रॅम म्हणजे एक मिली लिटर किंवा एक घन सेंटीमीटर पाण्याचे वजन.

9 स्पष्टीकरण -

+ 4)1935 -

- भारताच्या प्रांतांतील सर्व खात्यांचा कारभार भारतीय प्रतिनिधींच्या हाती सोपविण्यात आला.
- तीन गोलमेज परिषदांनंतर हा कायदा पास झाला. प्रांतांना स्वायत्तता देण्यात आली.
- सिंध आणि ओरिसा हे दोन नवीन प्रांत निर्माण झाले.
- १९३५ सालच्या या कायद्यान्वये भारतात अंतर्गत स्वशासनाचा पाया घातला गेला.
- या कायद्याने केंद्रात दुहेरी शासन व्यवस्था सुरू केली. मात्र आधी सुरू असलेली दुहेरी पद्धत बंद करण्यात आली.

- याच कायद्यान्वये संघराज्याची निर्मिती केली गेली.
- या कायद्यात प्रामुख्याने 321कलमे व 10परिशिष्ट होती. तसेच दलीत वर्ग महिला आणि कामगार यांच्यासाठी स्वतंत्र मतदारसंघाची तरतूद या कायद्यान्वये करण्यात आली.
- 1935 च्या कायद्याने प्रांतीक स्वायत्तता निर्माण होऊन 1937 साली 11 प्रांताच्या राज्यविधानसभेच्या निवडणुका पार पडल्या.

10 स्पष्टीकरण -

+ 2)गौतम बुद्ध -

- बौद्ध धर्म हा भारतातील सनातनपासून प्राप्त झालेला ज्ञानधर्म आणि तत्त्वज्ञान आहे.
- ६ व्या शतकात बौद्ध धर्माची ओळख गौतम बुद्धांनी केली होती.
- गौतम बुद्धांचा जन्म इ.स.पूर्व 563 मध्ये लुंबिनी (सध्याच्या नेपाळमध्ये) झाला, बोधगया येथे ज्ञानप्राप्ती झाली, त्यानंतर सारनाथ येथे त्यांचे पहिले प्रवचन झाले आणि त्यांचे महापरिनिर्वाण भारतातील कुशीनगर येथे इसवी सनपूर्व 483 मध्ये झाले.
- त्याच्या महापरिनिर्वाणानंतरच्या पाच शतकांत बौद्ध धर्माचा संपूर्ण भारतीय उपखंडात प्रसार झाला आणि पुढील दोन हजार वर्षांत मध्य, पूर्व आणि दक्षिण-पूर्व आशियामध्ये पसरले.
- ख्रिश्चन धर्मानंतर बौद्ध धर्म हा जगातील दुसरा सर्वात मोठा धर्म आहे.
- हीनयान , थेरवाद , महायान आणि वज्रयान हे बौद्ध धर्मातील प्रमुख पंथ आहेत. जगातील सुमारे 2 अब्ज (29%) लोक बौद्ध धर्माचे अनुयायी आहेत.
- परंतु, अमेरिकेच्या प्यू रिसर्चनुसार, जगातील सुमारे ५४ दशलक्ष लोक बौद्ध धर्माचे अनुयायी आहेत, जे जगातील लोकसंख्येच्या ७% आहे.
- प्यू रिसर्चने चीन, जपान आणि व्हिएतनाम या देशांमध्ये बौद्धांची संख्या खूपच कमी असल्याचे सूचीबद्ध केले आहे, जरी हे देश सर्वाधिक बौद्ध लोकसंख्या असलेले शीर्ष तीन देश आहेत.
- जगातील २०० हून अधिक देशांमध्ये बौद्ध धर्माचे अनुयायी आहेत.
- पण चीनजपान, व्हिएतनाम, थायलंड, म्यानमार, भूतान , श्रीलंका, कंबोडिया, मंगोलिया, लाओस, सिंगापूर, दक्षिण कोरिया आणि उत्तर कोरिया या १३ देशांमध्ये बौद्ध धर्म हा ' प्रमुख धर्म ' आहे .
- भारत, नेपाळ, अमेरिका, ऑस्ट्रेलिया, इंडोनेशिया, रशिया, ब्रुनेई, मलेशिया इत्यादी देशांमध्ये करोडो बौद्ध अनुयायी आहेत.

11 स्पष्टीकरण -

+ 1)पुष्यमित्र -

- शुंग घराणे (इ.स.पू. 185 ते इ.स.पू. 73) याची स्थापना पुष्यमित्र याने इ.स.पू. 185 मध्ये केली. या घराण्यात एकूण दहा राजे होऊन गेले.
- त्यांनी एकूण 110 वर्षे मगधावर सत्ता गाजवली.
- शुंग घराण्याची स्थापना करणारा पुष्यमित्र हा मौर्य साम्राज्याचा शेवटचा राजा बृहद्रथ याच्या सैन्यात सेनापती होता.
- त्यावेळी मौर्य साम्राज्य दुर्बल झाले होते.
- या साम्राज्यातून कलिंग देश स्वतंत्र झाला होता.
- तशातच पुष्यमित्राने बृहद्रथाची हत्या करून मगधाचे राज्य मिळविले व शुंग घराण्याची स्थापना केली.

12 स्पष्टीकरण -

+ 3) टेलिस्कोप -

- दुर्बीण (इंग्रजी: Telescope) दूरच्या गोष्टी पाहू शकत होते. मुख्यतः प्रकाशावर आधारित उपकरण, होला जे, जे एका ठिकाणी केंद्रित केलेल्या इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक रेडिएशनच्या (प्रकाश) किरणांच्या काही वळणांनंतरच दृश्यमान होते, ते A च्या खूप लांबीची वस्तू स्पष्टपणे दृश्यमान बनवू शकते.
- प्रकाश-आधारित दुर्बीणीला सर्वांच्या ऑप्टिकल दुर्बीणी म्हणतात.
- इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक रेडिएशनच्या स्पेक्ट्रमच्या इतर भागांमध्ये काम करणारी दुर्बीण जोडा, जसे की रेडिओ दुर्बीणी, क्ष-किरण दुर्बीणी, गॅमा किरण दुर्बीणी आणि इन्फ्रारेड दुर्बीणी.
- सामान्यतः, दुर्बीणीचा वापर करून सर्व खगोलीय वस्तूंना छिद्र पाडणे आणि त्यांचा अभ्यास करणे, होला हे होला वेधशाळेचे मुख्य साधन आहे.
- एकरी क्षेत्राव्यतिरिक्त, लहान दुर्बीणीचा वापर देखील होता. स्निपर रायफलपासून ते दुर्बीणी पाहण्यापर्यंत, शिपिंगमध्ये दुर्बीणीचे काही उपयोग आहेत.
- सतराव्या शतकात नेदरलँडमध्ये बनवलेली पहिली दुर्बीण काचेच्या लेन्सचा वापर करून बनवण्यात आली होती.
- काही काळानंतर, अक्रेने देखील अपवर्तित दुर्बीणीबद्दलचा आदर गमावला.

13 स्पष्टीकरण -

+ 3)सहा महिने -

- भारतीय संसद ही भारतीय प्रजासत्ताकाची सर्वोच्च कायदेमंडळ संस्था आहे.
- हे भारताचे राष्ट्रपती आणि दोन सभागृहे मिळून बनलेले द्विसदनी मंडळ आहे.
- या लेखात आपण भारताच्या संसदेची रचना, त्याचा कार्यकाल, पात्रता निकष, अपात्र ते संबंधी तरतूद, लोकसभा व राज्यसभेची रचना, लोकसभेचे अध्यक्ष व उपाध्यक्ष, संसदेचे सत्र, तसेच महत्त्वाचे विधेयके या सर्व घटकांचा अभ्यास करणार आहोत.
- संसदेच्या दोन अधिवेशनांमधील कालावधी हा जास्तीत - जास्त सहा महिने असतो.

14 स्पष्टीकरण -

+ 3)भरतपूर (राजस्थान) -

- पौराणिक ब्रज प्रदेशाचा एक भाग असलेल्या भरतपूरमधील केवलदेव (महादेव) मंदिराच्या स्थानामुळे याला केओलादेव किंवा घाना म्हणतात, हे अपवादात्मक अद्वितीय राष्ट्रीय उद्यान 1985 पासून युनेस्कोच्या जागतिक वारसा यादीमध्ये समाविष्ट करण्यात आले आहे.
- या उद्यानाचे क्षेत्रफळ २.८७३ हेक्टर आहे.
- शेकडो वर्षांपासून हिवाळ्यात, स्थलांतरित पक्ष्यांच्या सुमारे 365 प्रजाती अफगाणिस्तान, तुर्की, चीन आणि दुर्गम सायबेरिया येथून हजारो किलोमीटरचा प्रवास करून घाना येथे पोहोचतात, याचा उल्लेख मुघल सम्राट बाबरने केला आहे (फेब्रुवारी 23 [इतर स्रोत फेब्रुवारी, 14] 1483). — 5 जानेवारी [इतर स्रोत डिसेंबर 26, 1530] 1531)] बाबरनामा या पुस्तकात देखील आढळतो .
- दुर्दैवाने अनेक कारणांमुळे, या राष्ट्रीय उद्यानात सायबेरियन क्रेनच्या भेटी आणि स्थलांतरे गेल्या काही वर्षांत दुर्मिळ झाली आहेत.

- महान पक्षीशास्त्रज्ञ सलीम अली यांच्या मते, पक्ष्यांचे हे आंतरराष्ट्रीय स्थलांतर हे एक न सुटलेले रहस्य आहे, 'एक रहस्य' आहे.
- हिवाळ्यात पक्षी तज्ञ आणि पर्यावरणवाद्यांसाठी हे ठिकाण नंदनवन बनते, जेव्हा 230 हून अधिक स्थानिक प्रजाती आणि विदेशी पक्षी, विशेषतः सायबेरियन क्रेन, किलबिलाट करताना, घरे बांधताना, व्यर्थ प्रजनन करताना दिसतात.

15 स्पष्टीकरण -

+ 2)राम सुतार -

- स्टॅच्यू ऑफ युनिटी (मराठी: एकतेचा पुतळा) हा भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचे नेते वल्लभभाई पटेल यांचा पुतळा आहे.
- हा पुतळा भारतातील गुजरात राज्याच्या राजपिपळा शहराजवळ नर्मदा धरणाजवळील साधू बेटावर उभारलेला आहे. स्मारक 20,000 मी² क्षेत्रात आहे आणि 12 किमी² आकाराच्या कृत्रिम तलावाने घेरलेले आहे.
- 182 मीटर (597 फूट) उंचीचा हा जगातील सर्वात उंच पुतळा आहे.
- ऑक्टोबर 2014 मध्ये, या प्रकल्पाची संरचना, बांधकाम आणि देखभाल यासाठी 2989 कोटी रुपयांचा करार लार्सन अँड ट्यूब्रो यांच्याशी केला होता.
- पुतळ्याचे बांधकाम 31 ऑक्टोबर 2014पासून सुरू झाले आणि मध्य-ऑक्टोबर 2018मध्ये पूर्ण झाले.
- भारतीय मूर्तिकार राम व्ही. सुतार यांनी ही संरचना (डिझाइन) केली होती आणि पटलांच्या जयंतीच्या दिवशी 31 ऑक्टोबर 2018 रोजी भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी या पुतळ्याचे उद्घाटन केले.

16 स्पष्टीकरण -

+ 4) गंगा -

- गंगा ही भारतातील सर्वात महत्त्वाची नदी आहे.
- हे उत्तराखंडमधील हिमालयापासून बंगालच्या उपसागरातील सुंदरबनपर्यंतच्या विस्तृत जमिनीचे सिंचन करते, भारत आणि बांगलादेशातील एकूण 2525 किलोमीटर (किमी) अंतर व्यापते.
- देशाची केवळ नैसर्गिक संपत्तीच नाही, तर ती लोकांच्या भावनिक श्रद्धेचाही आधार आहे.
- भारत आणि नंतर बांगलादेश पर्यंत 2,071 किमीयूएस मधील दीर्घ प्रवासादरम्यान, त्याच्या उपनद्यांसह एक दशलक्ष चौरस किलोमीटर क्षेत्रफळ असलेले एक विस्तीर्ण सुपीक मैदान बनते.
- भारतातील सर्वात मोठी उत्तरायण गंगा बिहारमधील भागलपूर मार्गे कटिहार जिल्ह्यात प्रवेश करते.
- त्रिमोहिनी संगम हा भारतातील सर्वात मोठ्या उत्तरायण गंगेचा संगम आहे.
- सामाजिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक आणि आर्थिक दृष्टिकोनातून अत्यंत महत्त्वाचे असलेले गंगेचे हे मैदान दाट लोकवस्तीसाठीही ओळखले जाते.
- 100 फूट (31 मीटर) कमाल खोली असलेली ही नदी भारतातील एक पवित्र नदी देखील मानली जाते आणि तिला माता आणि देवी म्हणून पूजले जाते.
- भारतीय पौराणिक कथा आणि साहित्यातील सौंदर्य आणि महत्त्व यामुळे, गंगा नदीबद्दल परकीय साहित्यात स्तुती आणि भावपूर्ण वर्णने वारंवार श्रद्धेने केली गेली आहेत.

17 स्पष्टीकरण -

+ 2)सौदी अरेबिया

- सौदी अरेबिया या देशाने कोणत्याही महिलेला सौदी अरेबिया सोडून परकीय देशामध्ये भ्रमण अथवा प्रवास करावयाचा असल्यास ओळखीच्या पुरुषाशिवाय करता येणार नाही अशी नवीन नियमावली आपल्या परराष्ट्रीय धोरणामध्ये नमूद केले आहे.
- सौदी अरेबियाचे परराष्ट्र धोरण हे तेथील परराष्ट्र व्यवहार मंत्री हे सामाजिक आणि नागरिकांचे हित लक्षात घेऊन त्यांच्या संसदेमध्ये चर्चा करून ठरवत असतात.
- यासाठी सौदी अरेबिया राष्ट्रात मुस्लिम बहुबल विचार श्रेणीचा प्रचंड पगडा राज्यकर्त्यांच्या मनावर आहे म्हणून कोणत्याही महिलेला प्रदेशभ्रमण अथवा प्रवास करावयाचा झाल्यास ओळखीच्या पुरुष पालकाशिवाय करता येणार नाही.

18 स्पष्टीकरण -

+ 4) भारत -

- लीकडील ग्रीनपीस अहवालानुसार, भारत हा जगातील सल्फर डायऑक्साइड (SO₂) उत्सर्जित करणारा सर्वात मोठा देश आहे.
- जागतिक स्तरावर मानववंशजन्य सल्फर-डाय-ऑक्साइड उत्सर्जनामध्ये भारताचा वाटा १५% पेक्षा जास्त आहे.
- * (SO₂) साइड इफेक्ट्स :
 - हा मानव, वनस्पती आणि प्राणी यांच्यासाठी विषारी वायू आहे.
 - त्याची सूक्ष्म एकाग्रता मानवांमध्ये दमा, ब्रॉन्कायटिस, एम्फिसीमा सारख्या रोगांचे कारण आहे.
 - त्यामुळे डोळ्यांमध्ये जळजळ होऊन डोळे लाल होतात.
 - त्याच्या उच्च एकाग्रतेमुळे फुलांच्या कळ्या कडक होतात ज्यामुळे कळ्या गळतात.
 - (SO₂) उत्सर्जन हा वायू प्रदूषणाचा एक महत्त्वाचा घटक आहे. जेव्हा वातावरणात त्याची एकाग्रता जास्त असते तेव्हा ते सल्फरचे ऑक्साइड (SOX) बनवते.
 - SOX इतर योगिकांशी प्रतिक्रिया देऊन सूक्ष्म कण तयार करतात जे वातावरणातील पार्टिक्युलेट मॅटर (PM) चे प्रमाण वाढवतात.

19 स्पष्टीकरण -

+ 1) कल्पकम -

- इंदिरा गांधी अणुसंशोधन केंद्र हे तमिळनाडूच्या कल्पकम शहरातील अणुसंशोधन केंद्र आहे.
- चेन्नईपासून 80 किमी अंतरावर असलेले हे अणुसंशोधन केंद्र इ.स. 1971 मध्ये सुरू झाले.

20 स्पष्टीकरण -

+ 4)सेतू -

- सेतूची सुरुवात शासकीय कार्यपद्धतींना, अधिक पारदर्शकता, पोच आणि कार्यक्षमता प्रदान करण्याच्या उद्देशाने झालेली आहे.
- अप्रत्यक्ष रोजगार निर्माण करणे हा देखील ह्याचा एक उद्देश आहे.
- नागरिकांना आणि शासकीय कार्यालयांना प्रमाणपत्रे, परवाने, अधिप्रमाणने, शपथपत्रे वा अन्य सेवा उपलब्ध करून देण्याकरता 'सेतू' - एकात्मिक नागरिक सुकरीकरण केंद्रे; एक-थांबा सेवा केंद्रे म्हणून काम करतात व त्याचे प्रबंधन सेतू ही संस्था करते.
- सेतू, नागरिक आणि प्रशासन हयांच्या परस्परांकडून असलेल्या अपेक्षा समजून घेऊन त्यानुसार शासकीय कार्यप्रणालीमध्ये पारदर्शिता आणि गुणवत्ता आणण्यासाठी प्रयत्नशील असते.

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

28 जिल्ह्याच्या ठिकाणी आणि 298 तालुक्याच्या ठिकाणी, एकात्मिक नागरी सेवा केंद्रांची (सेतू) स्थापना करण्यात आलेली आहे. - सद्या ही केंद्रे जिल्हाधिकारी कार्यालयाशी संबंधित सर्व सुविधा पुरवीत आहेत. - अधिवास, राष्ट्रीयत्व, जाती, वयाचा दाखला, पतदारी, चारित्र्याचा दाखला, उत्पन्नाचा व व्यवसायाचा दाखला ही ह्या केंद्रातून दिली जाणारी महत्वाची प्रमाणपत्रे आहेत.	- अहवाल कौशल्य अंतरांचे विश्लेषण करतो, स्थानिक उद्योगांसह शालेय व्यापार संरेखित करतो आणि शिक्षण आणि नोकरी संबंध सुधारण्यासाठी एक रोडमॅप ऑफर करतो. - हे इयत्ता 9-12 मधील कौशल्य-आधारित शिक्षणावर प्रकाश टाकते, एनईपी 2020 सह संरेखित, 2025 पर्यंत 50% कौशल्य शिक्षण प्रवेशाचे लक्ष्य आहे. - हा उपक्रम जागतिक कौशल्य केंद्र बनण्याच्या आणि 2047 पर्यंत बाजारपेठेशी जोडलेल्या माध्यमातून उच्च-उत्पन्नाचा दर्जा प्राप्त करण्याच्या भारताच्या दृष्टीकोनास समर्थन देतो.
21 स्पष्टीकरण - + 1) युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका - भारतीय अमेरिकन डायस्पोरातील अल्पसंख्याक समुदायांना एकत्र आणण्यासाठी आणि त्यांना पाठिंबा देण्यासाठी मेरीलँड, यूएसए येथे एक नवीन एनजीओ, असोसिएशन ऑफ इंडियन अमेरिकन मायनॉरिटीज (AIAM) सुरू करण्यात आली. - या कार्यक्रमादरम्यान पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना डॉ. मार्टिन ल्यूथर किंग ज्युनियर ग्लोबल पीस अवॉर्ड फॉर अल्पसंख्याक उत्थानाने सन्मानित करण्यात आले. - जसदीप सिंग या शीख समाजसेवी यांची AIAM चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. - सर्वासाठी सर्वसमावेशकता आणि कल्याण यावर लक्ष केंद्रित करून 2047 पर्यंत PM मोदींच्या 'विकसित भारत' च्या व्हिजनला पुढे नेण्याचे AIAM चे उद्दिष्ट आहे.	24 स्पष्टीकरण - + 2) केरळ - अष्टमुडी तलावात नुकत्याच झालेल्या माशांमुळे सांडपाणी प्रदूषण, प्लास्टिक प्रदूषण, अतिक्रमणे आणि तणांची अनियंत्रित वाढ यांसारख्या समस्यांवर प्रकाश पडतो. - अष्टमुडी तलाव, केरळच्या कोल्लम जिल्ह्यातील रामसर पाणथळ प्रदेश, हे राज्यातील दुसऱ्या क्रमांकाचे सर्वात मोठे तलाव आहे. - याच्या नावाचा अर्थ मल्याळममध्ये "आठ वेण्या" असा होतो, आठ वाहिन्यांसह तळहाताच्या आकाराची स्थलाकृति दर्शवते. - हे सरोवर नोंदकारा मुहान्याने समुद्राला जोडते आणि त्याला प्रामुख्याने कल्लाडा नदीने पाणी दिले जाते. - ऐतिहासिकदृष्ट्या महत्त्वपूर्ण, 14 व्या शतकातील हे एक प्रमुख बंदर होते, जसे की एक्सप्लोरर इबन बतूता यांनी नमूद केले आहे. - या प्रदेशात विविध प्रकारचे खारफुटी आहेत, ज्यात सिझिजियम ट्रॅव्हनकोरिकम आणि कॅलॅमस रोटिंग या लुप्तप्राय प्रजातींचा समावेश आहे.
22 स्पष्टीकरण - + 3) रशिया - रशियाने अलीकडेच चाचणी केलेल्या ओरेशिनक हायपरसोनिक क्षेपणास्त्राची पल्ला 3,000-5,500 किमी आहे आणि ते युरोप आणि पश्चिम अमेरिकेतील लक्षांवर मारा करू शकते. - इंटरकॉन्टिनेंटल बॅलिस्टिक मिसाईल (ICBM) प्रमाणेच अनेक वारहेड वाहून नेण्याची क्षमता हे त्याचे वैशिष्ट्य आहे. - राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी सूचित केले की या क्षेपणास्त्राची तैनाती युक्रेनने पाश्चात्य क्षेपणास्त्रांच्या वापरास दिलेला प्रतिसाद आहे, ज्यामुळे चालू संघर्षात लक्षणीय वाढ झाली आहे. - हे क्षेपणास्त्र अत्यंत अचूक असण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे आणि सध्या त्याविरुद्ध प्रभावी प्रतिकारक उपायांचा अभाव आहे.	25 स्पष्टीकरण - + 1) प्रसार भारती - प्रसार भारतीने भारतातील वाढत्या प्रवाहाची मागणी पूर्ण करण्यासाठी 'वेव्हज' नावाचे नवीन OTT ॲप लॉंच केले आहे. ॲप ONDC नेटवर्कद्वारे लाइव्ह टीव्ही, मागणीनुसार सामग्री (चित्रपट, शो, ईबुक्स), थेट कार्यक्रम (धार्मिक कार्यक्रम, क्रिकेट), सर्व वयोगटांसाठी खेळ आणि ई-कॉमर्स पर्याय ऑफर करते. - यात खाजगी प्रसारकांसह सुमारे 65 थेट चॅनेल आहेत. विविध मनोरंजन आणि खरेदीच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी भारतीय दर्शकांसाठी सर्वसमावेशक डिजिटल अनुभव प्रदान करणे हे वेव्हजचे उद्दिष्ट आहे.
23 स्पष्टीकरण - + 3) जागतिक बँक केंद्रीय मंत्री धर्मेंद्र प्रधान आणि मनसुख मांडविया यांनी जागतिक बँकेचा अहवाल 'जॉब्स अँट युवर डोरस्टेप: ए जॉब्स डायनोस्टिक्स फॉर यंग पीपल' लॉंच केला, ज्यामध्ये सहा स्टार राज्ये समाविष्ट आहेत: हिमाचल प्रदेश, केरळ, मध्य प्रदेश, महाराष्ट्र, ओडिशा आणि राजस्थान.	26 स्पष्टीकरण - + 3) अर्थालंकार - जेव्हा शब्दांच्या अर्थावरून भाषेला सौंदर्य निर्माण होते तेव्हा त्यास अर्थालंकार असे म्हणतात. - दोन वस्तूत तुलना करून भाषेचे सौंदर्य वाढवले जाते. 27 स्पष्टीकरण - + 1) iii, i, iv, ii

✦ नाम किंवा सर्वनामाचा वाक्यातील क्रियापदाशी किंवा इतर शब्दांशी असणारा संबंध ज्या विकारांनी दर्शविला जातो त्यास विभक्ती असे म्हणतात. विभक्तीचे आठ प्रत्यय आहेत.	✦ जवळच्या घटकासाठी हा, ही, हे, तर लांबच्या घटकासाठी — तो, ती, ते ह्या सर्वनामांचा उपयोग होतो.
28 स्पष्टीकरण - ✦ 3) निष्पाप ✦ अनघ या शब्दाचा अर्थ निष्पाप असा होतो	37 स्पष्टीकरण - ✦ 4) विश्वास ✦ जेव्हा भाववाचक नामे व्यक्ती नामासाठी वापरली जातात तेव्हा ती विशेषनाम ठरतात. ✦ उदा: 1) हर्ष गावी गेला आहे 2) ममता परिक्षेला गेली
29 स्पष्टीकरण - ✦ 1) पाच ✦ भाषाविषयक कौशल्यांच्या साधारणपणे पाच पायऱ्या आहेत.त्या खालीलप्रमाणे आहेत. ✦ श्रवण, संभाषण, भाषण, वाचन, लेखन	38 स्पष्टीकरण - ✦ 2) क्रियाविशेषण ✦ क्रियापदाविषयी माहिती सांगून ज्यांच्यात लिंग, वचन, पुरुषामुळे विकार होत नाही त्यांना क्रियाविशेषण अव्यय असे म्हणतात. ✦ जी क्रियाविशेषण अव्यये क्रियेची स्थिती दर्शवतात, ते स्थितीदर्शक क्रियाविशेषण अव्यये असतात. ✦ अव्यय — वर, खाली, मागे, पुढे, सर्वत्र, आसपास.
30 स्पष्टीकरण - ✦ 1) कर्ता ✦ वाक्यात ज्या नामाचा किंवा सर्वनामाचा प्रत्यक्ष क्रियापदाशी संबंध असतो त्या संबंधास कारक संबंध किंवा कारकार्थ असे म्हणतात. ✦ प्रथमेचा कारकार्थ कर्ता असून वाक्यातील कर्त्याला प्रत्यय नसल्यास त्याची विभक्ती प्रथमा असते.	39 स्पष्टीकरण - ✦ 2) व्यंजन ✦ ज्यांचा स्वतंत्रपणे उच्चार करता येत नाही, त्यांना व्यंजने म्हणतात. व्यंजने अपूर्ण उच्चाराची आहेत, हे दाखविण्यासाठी त्यांचा पाय मोडून लिहितात.
31 स्पष्टीकरण - ✦ 2) शब्दयोगी अव्यय ✦ नाम किंवा नामांची कार्य करणाऱ्या शब्दाला जोडून येणाऱ्या आणि शब्दाशब्दातील संबंध दर्शविणाऱ्या अविकारी शब्दांना शब्दयोगी अव्यय असे म्हणतात.	40 स्पष्टीकरण - ✦ 4) ओकारान्त ✦ नाम, सर्वनाम, विशेषणांना विभक्तीचे प्रत्यय लागताना मूळ रूपात झालेल्या बदल म्हणजे सामान्य रूप होय. ओकारान्त पुल्लिंगी नामाचे सामान्यरूप ओकारान्तच राहते. ✦ उदा. 1) किलो — किलोस 2) धनको — धनकोचा
32 स्पष्टीकरण - ✦ 3) तृतीया ✦ नाम किंवा सर्वनामाचा वाक्यातील क्रियापदाशी किंवा इतर शब्दांशी असणारा संबंध ज्या विकारांनी दर्शविला जातो त्यास विभक्ती असे म्हणतात. ✦ तृतीयेचे एकवचनातील प्रत्यय — ने,ए,शी, तर अनेकवचनातील प्रत्यय — नी,ई,शी,ही असे आहेत	41 स्पष्टीकरण - ✦ 4) देवनागरी ✦ मराठी भाषेचे लेखन देवनागरी लिपीत केले जाते. बाळबोध लिपी असेही देवनागरी लिपीला म्हणतात. ✦ देवनागरी लिपी उभ्या, आडव्या, तिरप्या, गोलसर अशा रेषांनी बनलेली आहे. लिहणाऱ्याच्या डावीकडून उजवीकडे तिचे लेखन होते.
33 स्पष्टीकरण - ✦ 3) पॅरिस ✦ वरील पर्यायापैकी पॅरिस हा शब्द विसंगत आहे कारण पॅरिस वगळता बाकी सर्व राजधान्या आहेत.	42 स्पष्टीकरण - ✦ 3) विध्यर्थ ✦ जेव्हा वाक्यातील क्रियापदाच्या रूपावरून विधी म्हणजे कर्तव्य, शक्यता, योग्यता, इच्छा यांचा बोध होतो, तेव्हा यास विध्यर्थी क्रियापद असे म्हणतात.
34 स्पष्टीकरण - ✦ 3) पु.ल.देशपांडे ✦ वि.स.खांडेकर, वि.वा.शिरवाडकर, वि.दा. करंदीकर ह्या सर्वांना साहित्य अकादमी पुरस्कार व ज्ञानपीठ पुरस्कार मिळालेले. आहेत परंतु पु.ले.देशपांडेना प्राप्त नाहीत. म्हणून ते विसंगत ठरतात.	43 स्पष्टीकरण - ✦ 2) एकही ढग नसलेले ✦ निरभ्र म्हणजे एकही ढग नसलेले
35 स्पष्टीकरण - ✦ 3) उ-ए ✦ भिन्न उच्चारस्थानांतून निघणाऱ्या स्वरांना विजातीय स्वर असे म्हणतात ✦ 1) अ-इ 2) अ-उ 3) इ-ए 4) उ-ए 5) अ-ऋ	44 स्पष्टीकरण - ✦ 1) महात्मा फुले ✦ महात्मा फुले यांचे ब्राम्हणाचे कसब, गुलामगिरी, शेतकऱ्यांचा असूड, अस्पृश्यांची कैफियत ही पुस्तके आहेत, तर अखंडादी व तृतीय रत्न हे अनुक्रमे काव्यरचना व नाटक आहे.
36 स्पष्टीकरण - ✦ 1) दर्शक सर्वनाम ✦ ज्या सर्वनामाचा उपयोग दिशानिर्देशन करण्यासाठी होतो, त्यांना दर्शक सर्वनाम असे म्हणतात.	45 स्पष्टीकरण - ✦ 3) सखा

★ अरी या शब्दाचा समानार्थी शब्द - शत्रु, रिपू, वैरी असा आहे म्हणून त्याचा विरुद्धार्थी शब्द सखा असा होतो

46 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) राहू
- ★ मकर, मेष, धनू, ह्या सर्व राशी आहेत. म्हणून राहू हा शब्द विसंगत शब्द आहे.

47 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) आई देवपूजा करीत असेल
- ★ जेव्हा संयुक्त क्रियापदाने त्या - त्या काळातील क्रिया त्या - त्या काळात चालू किंवा अपूर्ण आहेत असे दर्शविले जाते तेव्हा त्यास चालू किंवा अपूर्ण काळ असे म्हणतात.
- ★ अशा वेही संयुक्त क्रियापदांमध्ये भविष्यकाळात असेल हे सहाय्यक क्रियापद येते.

48 स्पष्टीकरण -

- ★ 2) द्विवचन
- ★ नामाच्या ठिकाणी संख्या सुचविण्याचा जो एक धर्म आहे त्याला वचन असे म्हणतात.
- ★ मराठीत दोन वचने मानतात
1) एकवचन 2) अनेकवचन

49 स्पष्टीकरण -

- ★ 4) गोड
- ★ जिभेच्या शेड्यांवर गोड चवीचे ज्ञान होते.

50 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) यती
- ★ कवितेचे चरण म्हणत असताना आपण मध्येच काही अक्षरांनंतर थांबतो, या थांबण्याच्या जागेला किंवा विरामाला यती असे म्हणतात.

51 स्पष्टीकरण -

- ★ 1) 7
 - ★
-
- ∴ उत्तर = 7

52 स्पष्टीकरण -

- ★ 2) 224
 - ★ $n^2 - 1$ चे श्रेणी आहे.
120	143	168	195	224
↓	↓	↓	↓	↓
$11^2 - 1$	$12^2 - 1$	$13^2 - 1$	$14^2 - 1$	$15^2 - 1$
- ∴ उत्तर = 224

53 स्पष्टीकरण -

- ★ 4) $\frac{1}{0}$
 - ★
-
- ∴ उत्तर = $\frac{1}{0}$

54 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) ttmst
 - ★ m s(t) | m s(t) | (m) s t | m(s) t | m s(t)
- ∴ उत्तर = ttmst

55 स्पष्टीकरण -

- ★ 1) 29
 - ★ संख्यांची उलट करून त्यांची वजाबाकी करणे.
- $83 - 51 = 32, 26 - 19 = 7, 47 - 18 = 29$
- ∴ उत्तर = 29

56 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) 36
 - ★ येथील सहसंबंध $2n : n^2$ ∴ $2(5) \rightarrow 5^2 = 10 - 25$
∴ $2(6) \rightarrow 6^2 = 12 (36)$
- ∴ उत्तर = 36

57 स्पष्टीकरण -

- ★ 4) 20
 - ★ समीकरणात योग्य चिन्ह टाकून
 $14 \div 2 - 2 + 3 \times 5 = ? \Rightarrow 7 - 2 + 15 = 20$
- ∴ उत्तर = 20

58 स्पष्टीकरण -

- ★ 1) A
 - ★
-
- ∴ उत्तर = A

59 स्पष्टीकरण -

- ★ 3) RNPL
 - ★
C	E	G	J
+7↓	+3↓	+11↓	-5↓
J	H	R	D
म्हणून			
K	M	C	Q
+7↓	+3↓	+11↓	-5↓
R	P	N	L
- ∴ उत्तर = RNPL

60 स्पष्टीकरण -

★ 1) 3

★ येथे पहिल्या वर्णाच्या वर्णक्रमांकातून दुसऱ्या वर्णाचा वर्णक्रमांक वजा करून संकेतण साधले आहे.

जसे -

D A P K
↓ ↓ ↓ ↓
4 - 1 = 3 16 - 11 = 5
W T
↓ ↓
23 - 20 = 3

∴ उत्तर = 3

61 स्पष्टीकरण -

★ 3) 16 - 15 - 23 - 5 - 18

★ येथे प्रत्येक इंग्रजी वर्णाचा वर्णमालेतील क्रमांक लिहिलेला आहे. जसे: S चा वर्णक्रमांक = 19,

L चा वर्णक्रमांक = 12

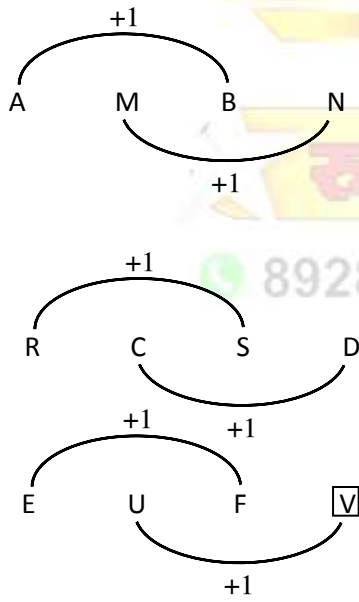
P O W E R
↓ ↓ ↓ ↓ ↓
16 15 23 5 18

∴ उत्तर = 16 - 15 - 23 - 5 - 18

62 स्पष्टीकरण -

★ 4) V

★ प्रत्येक ओळीत एक अक्षर सोडून त्यापुढे येणारे अक्षर हे वर्णमालेतील क्रमाने पुढील अक्षर आहे.

∴ उत्तर = V

63 स्पष्टीकरण -

★ 4) U

★ M पासून सुरू करून त्यापुढील वर्ण इंग्रजी वर्णमालेप्रमाणे वर्णानुक्रमे मांडलेले आहेत.

जसे - M, N, O, P, Q, R, S, T, U

∴ उत्तर = U

64 स्पष्टीकरण -

★ 2) 15

★

आकृतीला याप्रमाणे क्रमांक द्या

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$$

∴ उत्तर = 15

65 स्पष्टीकरण -

★ 4) गीता

★ सुनिता ⇒ सर्वात वयस्कर

↓

राधा

↓

शाम

↓

रीता

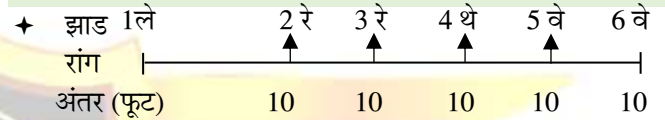
↓

गीता ⇒ सर्वात तरुण

∴ उत्तर = गीता

66 स्पष्टीकरण -

★ 2) 40

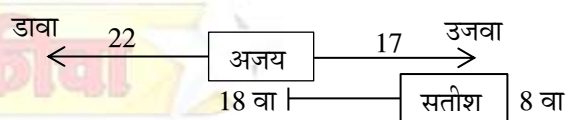
वरील संकल्पनचित्रातून हे स्पष्ट होते की पहिल्या व पाचव्या झाडात 40 फूट अंतर असेल.

∴ उत्तर = 40

67 स्पष्टीकरण -

★ 3) 31

★ उदाहरणात दिलेल्या माहितीनुसार,

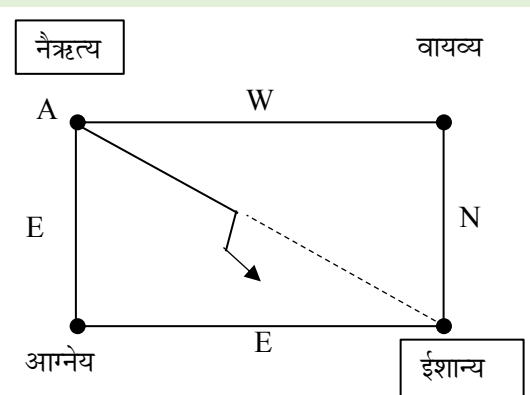
वरील आकृतीवरून सतीशचा डाव्या टोकाकडून क्रमांक 22 + 1 (अजय) + 1 + 1 (सतीश) = 31 वा

∴ उत्तर = 31

68 स्पष्टीकरण -

★ 1) ईशान्य

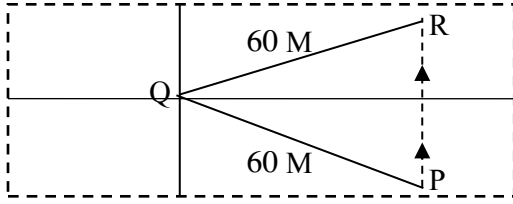
★

∴ उत्तर = ईशान्य

69 स्पष्टीकरण -

- 1) उत्तर दिशा

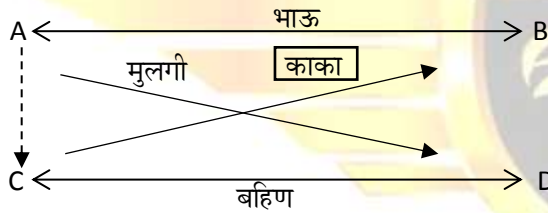
आकृतीवरून R हा P च्या उत्तरेस आहे.

∴ उत्तर = उत्तर दिशा

70 स्पष्टीकरण -

- 4) काका

- A चा मुलगा D चा भाऊ आहे व D ही स्त्री आहे. म्हणून D ही A ची मुलगी आहे. यावरून C देखील D ची मुलगी असणार. यावरून B हे C चे काका आहेत.

∴ उत्तर = काका

71 स्पष्टीकरण -

- 2) मंगळवार
- सामान्य वर्षात त्याच तारखेचा वार एक दिवसाने पुढे जातो.
∴ 1 जानेवारी 2010 = शुक्रवार 1 जानेवारी 2011 = शनिवार
1 जानेवारी 2012 = रविवार
(2012 येथे सामान्य वर्षे आहे. कारण त्यात संपूर्ण फेब्रुवारी महिन्याचा समावेश नाही. हे या अनुषंगाने लक्षात ठेवावे.)
∴ 1 जानेवारी 2012 = रविवार
∴ 8 जानेवारी, 15 जानेवारी, 22 जानेवारी, 29 जानेवारी = रविवार
यावरून, 30 जानेवारी = सोमवार आणि 31 जानेवारी 2012 = मंगळवार
∴ उत्तर = मंगळवार

72 स्पष्टीकरण -

- 4) बुधवार
- 30 दिवसांच्या महिन्यात 2 जादा दिवस तर 31 दिवसांच्या महिन्यात 3 जादा दिवस असतात म्हणून, 2 ऑक्टोबर = गुरुवार
2 सप्टेंबर = मंगळवार, 2 ऑगस्ट = शनिवार, 2 जुलै = सोमवार
2 जून = सोमवार, 1 मे = गुरुवार
∴ उत्तर = बुधवार

73 स्पष्टीकरण -

- 3) मंगळवार

- सामान्य वर्षात त्याच तारखेचा एक वार एक दिवसाने तर लीप वर्षात त्याच तारखेचा वार (पुर्ण फेब्रुवारी महिना धरून) दोन दिवसांनी पुढे जातो. यावरून, 3 मार्च 2004 = सोमवार, 3 मार्च 2005 = मंगळवार
3 मार्च 2006 = बुधवार, 3 मार्च 2007 = गुरुवार,

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3 मार्च 2008 = शनिवार, 3 मार्च

2009 = रविवार,

3 मार्च 2010 = सोमवार, 3 मार्च 2011 = मंगळवार

∴ उत्तर = मंगळवार

74 स्पष्टीकरण -

- 4) 5

- आपण यापुर्वी पाहिलेल्या नमुना 1 नुसार, दोन्ही घनात 4 व 6 हे दोन अंक समान आहेत. म्हणून उर्वरीत असमान अंक परस्परांच्या विरुद्ध पृष्ठावर असतात. म्हणून 1 च्या विरुद्ध पृष्ठावर 5 हा अंक असेल.
∴ उत्तर = 5

75 स्पष्टीकरण -

- 4) 5

- या दोन फास्यात 3 हा एकच अंक समान आहे. शेजारील उलगाडलेल्या ठोकळ्यावरून च्या विरुद्ध अंगास 5 ही संख्या असेल.

		1	
2		3	5
		4	
		6	

∴ उत्तर = 5

76 स्पष्टीकरण -

- 3) 5040

- $8400 \times \frac{2}{5} = 3360$ ∴ $8400 - 3360 = 5040$
∴ उत्तर = 5040

77 स्पष्टीकरण -

- 1) 920 मीटर
- आयताची परिमिती $\times 4 =$
 $(65 + 50 + 65 + 50) \times 4 =$
 $230 \times 4 = 920$
∴ उत्तर = 920 मी.

78 स्पष्टीकरण -

- 2) 225 चौ.मी.
- चौरसाचे क्षेत्रफळ $= (\text{बाजू})^2 = 15^2 = 225$ चौ.मी.
∴ उत्तर = 225 चौमी

79 स्पष्टीकरण -

- 4) 35 वर्षे
- तिघांचे आजचे वय एकूण $56 - (7 \times 3) = 56 - 21 = 35$
35 वर्षे
∴ उत्तर = 35 वर्षे

80 स्पष्टीकरण -

- 3) 3333
- $9999 - 8888 + 7777 - 5555 = 1111 + 7777 = 8888$

रोज एक नवीन फ्री पोलीस भरती सराव पेपर

सोडवण्यासाठी fktvardi टेलिग्राम चॅनेल जॉईन करा

टेलिग्राम वर सर्च करा -@fktvardi

आणि जॉईन करा

8888 - 5555 = 3333 ∴ उत्तर = 3333	✦ अंश समान असेल तर छेद सर्वात मोठा असलेला अपूर्णांक हा सर्वात लहान असतो. $\frac{2}{9}$ ∴ उत्तर = $\frac{2}{9}$
81 स्पष्टीकरण - ✦ 1) 1 ✦ $\frac{1}{8} \div \frac{1}{8} \times \frac{1}{8} \div \frac{1}{8} = \frac{1}{8} \times \frac{8}{1} \times \frac{1}{8} \times \frac{8}{1} = \frac{1}{1} = 1$ ∴ उत्तर = 1	93 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 40 ग्रॅम ✦ 1 कि.ग्रॅ. = 1000 ग्रॅम ∴ 1000 + 25 ग्रॅम = 40 ग्रॅम ∴ उत्तर = 40 ग्रॅम
82 स्पष्टीकरण - ✦ 4) 1 ✦ $\frac{2^4}{2^2} \times \frac{2^3}{2^5} = \frac{2^{4+3}}{2^{2+5}} = \frac{2^7}{2^7} = 1$ (कट होवून) ∴ उत्तर = 1	94 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 20% ✦ 30 पेन = 2.5 डझन, 30 रु. × 2.5 = 75 रु. खरेदी, विक्री 30 × 3 = 90, नफा 90 - 75 = 15 रु. 75 रु. ला → 15 रु. नफा $\frac{100 \times 15}{75} = 20\%$ 100 रु.ला → ? ∴ उत्तर = 20%
83 स्पष्टीकरण - ✦ 3) 40 ✦ $\sqrt{1600} = 40$ ∴ उत्तर = 40	95 स्पष्टीकरण - ✦ 4) 59 ✦ 59 ÷ 6 = 9 बाकी 5 ∴ 59 ∴ उत्तर = 59
84 स्पष्टीकरण - ✦ 4) 600 ✦ 2.5 × 12 × 20 = 600 ∴ उत्तर = 600	96 स्पष्टीकरण - ✦ 3) 20 ✦ अशावेळी 100 ला व्याजदराने फक्त भागावे 100 ÷ 5 = 20 ∴ उत्तर = 20
85 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 50000 सेंमी ✦ 500 मीटर × 100 सेंमी = 50000 सेंमी ∴ उत्तर = 50000 सेंमी	97 स्पष्टीकरण - ✦ 2) मसावी 6 ✦ मसावी 6 ∴ उत्तर = मसावी 6
86 स्पष्टीकरण - ✦ 1) 25 दिवस ✦ $\frac{5 \times 20}{4} = 25$ दिवस ∴ उत्तर = 40	98 स्पष्टीकरण - ✦ 1) 10 सें.मी. ✦ त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ = $\frac{1}{2} \times$ पाया × उंची $30 = \frac{1}{2} \times 6 \times$ उंची, $30 \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{6} =$ उंची, 10 सें.मी. = उंची, ∴ उत्तर = 10 सें.मी.
87 स्पष्टीकरण - ✦ 3) 90% ✦ 60 पैकी → 54 $\frac{100 \times 54}{60} = 90\%$ 100 पैकी → ?	99 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 23, 13 ✦ 23 + 13 = 16, 23 - 13 = 10 ∴ 23, 13 ∴ उत्तर = 23, 13
88 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 100 रु. ✦ $\frac{500 \times 5 \times 4}{100} = 100$ रु. ∴ उत्तर = 100 रु.	100 स्पष्टीकरण - ✦ 4) 43 ✦ 15 × 3 = 45 - (15 + 3) = 27, 9 × 8 = 72 - (9 + 8) = 55, 12 × 5 = 60 - (12 + 5) = 43 ∴ उत्तर = 43
89 स्पष्टीकरण - ✦ 3) 300 ✦ $\frac{X \times 20}{100} = 60$, X × 20 = 60 × 100, X = $\frac{60 \times 100}{20} = 300$ ∴ उत्तर = 300	
90 स्पष्टीकरण - ✦ 4) 12 ✦ 43200 ÷ 3600 = 12 ∴ उत्तर = 12	
91 स्पष्टीकरण - ✦ 2) 97 ✦ 90 ते 100 मधील सर्वात मोठी मुळ संख्या 97 ∴ उत्तर = 97	
92 स्पष्टीकरण - ✦ 1) $\frac{2}{9}$	